

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 22.5.2019
COM(2019) 206 final

Návrh

ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

**o uvolnění prostředků z Fondu solidarity Evropské unie za účelem poskytnutí pomoci
Rumunsku, Itálii a Rakousku**

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

Předmětem tohoto rozhodnutí je uvolnění prostředků ve výši 293 551 794 EUR z Fondu solidarity Evropské unie (FSEU), jehož účelem je poskytnout pomoc Rumunsku, Itálii a Rakousku na vypořádání se s následky katastrof, které tyto země postihly v průběhu roku 2018. Doprovodným dokumentem k tomuto rozhodnutí je návrh opravného rozpočtu (NOR) č. 3/2019¹, v němž se navrhuje zapsat potřebné prostředky do souhrnného rozpočtu na rok 2019, jak v prostředcích na závazky, tak i v prostředcích na platby.

2. INFORMACE A PODMÍNKY

2.1 Rumunsko – záplavy v severovýchodním regionu v létě 2018

Od poloviny června do začátku srpna 2018 byl severovýchodní region Rumunska postižen opakovanými silnými dešti a následně rozsáhlými povodněmi, které způsobily značné poškození infrastruktury a domácností a ztráty v zemědělství.

- (1) Rumunsko požádalo o příspěvek z fondu FSEU dne 7. září 2018, tedy ve lhůtě 12 týdnů od vzniku prvních škod. Žádost byla omezena na severovýchodní region, který byl zdaleka nejvíce postižen záplavami a v němž byly první škody zaznamenány dne 16. června. V žádosti rumunské orgány oznámily, že brzy zašlou aktualizaci, neboť posouzení škod nebylo dosud z důvodu dlouhého trvání záplav dokončeno.
- (2) Jedná se o přírodní katastrofu.
- (3) Žádost byla předložena na základě kritérií pro „regionální přírodní katastrofu“ podle čl. 2 odst. 3 nařízení. Rumunské orgány ve své původní žádosti ze dne 7. září odhadly výši celkových přímých škod na 196,8 milionu EUR. Jelikož tato částka představuje pouze 1,24 % HDP postiženého severovýchodního regionu úrovně NUTS 2, původní žádost nesplnila základní podmínku stanovenou v nařízení pro uvolnění prostředků z fondu FSEU, a tudíž by nebyla způsobilá pro příspěvek z Fondu solidarity.
- (4) Dne 9. října 2018 rumunské orgány, jak bylo dříve oznámeno, předložily revidovanou žádost, v níž byly celkové přímé škody vyčísleny na 327,7 milionu EUR. Částka představuje 2,07 % regionálního HDP a převyšuje tedy požadovanou prahovou hodnotu ve výši 1,5 % regionálního HDP (tj. v případě severovýchodního regionu 238 milionů EUR).
- (5) Z analýzy revidované žádosti Rumunska, kterou provedla Komise, však vyplynuly některé nesrovnalosti. Komise proto požádala rumunské orgány o objasnění, které uvedené orgány poskytly dne 14. prosince 2018.

¹ COM(2019)205, 22.5.2019.

- (6) Rumunské orgány ve své žádosti podrobně popisují důsledky katastrofy. Opakované vlny silných dešťů v období od poloviny června do začátku srpna vedly k záplavám a následným škodám na infrastruktuře, v zemědělství a v soukromých domácnostech ve všech šesti župách severovýchodního regionu, zejména v župách Neamt, Bacau a Suceava. Poškozeny byly hráze a přehrady na vnitrozemských vodních tocích, více než 4 000 km silnic a ulic (vnitrostátních a místních), mosty, systémy úpravy vody a systémy odpadních vod, distribuce elektrické energie a plynu, zásobování pitnou vodou a zavlažovací systémy, 32 škol a jiné veřejné budovy.
- (7) Náklady na záchranná opatření a opatření na obnovu, které jsou způsobilé pro pomoc podle čl. 3 odst. 2 nařízení, rumunské orgány odhadly na 294 milionů EUR a rozdělily je podle typu opatření. Největší podíl (více než 154 milionů EUR) se týká nákladů na zabezpečení ochranné infrastruktury (ochranné hráze), následují náklady na obnovu dopravní infrastruktury ve výši více než 127 milionů EUR.
- (8) Rumunsko nepožadovalo vyplacení zálohy.
- (9) Rumunské orgány potvrdily, že způsobilé náklady nejsou kryty pojištěním.
- (10) Zasažená oblast patří mezi „méně rozvinuté regiony“ ve smyslu klasifikace pro účely evropských strukturálních a investičních fondů (ESI fondy) na období 2014–2020. Rumunské orgány v žádosti Komisi neoznámily, že by měly v úmyslu přesunout prostředky z programů v rámci ESI fondů na opatření na obnovu.
- (11) Rumunsko neaktivovalo mechanismus civilní ochrany Unie.
- (12) Pokud jde o provádění právních předpisů Unie v oblasti prevence a řízení rizika katastrof, není v současnosti proti Rumunsku vedeno žádné řízení o nesplnění povinnosti.

2.2 Itálie – extrémní povětrnostní události na podzim 2018

V říjnu a na začátku listopadu 2018 byla většina italských regionů od alpských oblastí na severu až po Sicílii postižena opakovanými silnými dešti a silnými větry, což mělo za následek záplavy a sesuvy půdy. Vzhledem k velkému počtu obětí a rozsáhlému fyzickému poškození se jednalo o nejničivější podzim v nedávné historii.

- (1) Itálie požádala o finanční příspěvek z Fondu solidarity dne 20. prosince 2018, tedy ve lhůtě 12 týdnů od zaznamenání prvních škod dne 2. října 2018. Dne 27. března 2019 Itálie předložila ze své vlastní iniciativy aktualizované informace, přičemž pro tři z postižených regionů uvedla vyšší odhady škod.
- (2) Jedná se o přírodní katastrofu.
- (3) Žádost byla předložena na základě kritérií pro „závažnou přírodní katastrofu“ podle čl. 2 odst. 2 nařízení. Italské orgány odhadují celkové přímé škody způsobené touto katastrofou na 6,6 miliardy EUR (aktualizovaná částka). Tato částka představuje více než 192 % prahové hodnoty, která v případě Itálie činila 3,4 miliardy EUR.

- (4) Italské orgány ve své žádosti podrobně popisují povahu a rozsah zkázy způsobené extrémními povětrnostními událostmi, která z tohoto podzimu učinila nejničivější období v nedávné historii. 34 osob zahynulo a 1 osoba je pohřešovaná. Katastrofa zasáhla téměř všechny italské regiony od severu po jih, včetně Furlánsko-Julského Benátska, autonomních provincií Trento a Bolzano, Ligurie, Lombardie, Toskánska, regionu Emilia Romagna, Lazio, Kampánie, Kalábrie, Sicílie, Sardinie a především regionu Benátsko. Regiony Valle d'Aosta a Abruzzo vykazaly méně škod.
- (5) Katastrofa způsobila zejména závažná narušení silniční sítě na státní, regionální, krajské i obecní úrovni v důsledku sesuvů půdy a popadaných stromů a odřízla řadu izolovaných horských a pobřežních obcí. Ve většině regionů došlo k narušení říčních sítí, přemísťování hornin, sesuvům půdy a záplavám. Provoz škol a veřejných služeb byl přerušen. Nárazy větru dosahující až 200 km/h způsobily značné ztráty v lesích (přibližně 8,5 milionu kubických metrů dřeva) s vážnými důsledky pro dřevozpracující průmysl a cestovní ruch (byly zničeny např. lanovky a chaty). Zejména v regionu Benátsko utrpělo přibližně 130 chráněných lokalit sítě Natura 2000 škody na více než 414 000 hektarech půdy. Téměř ve všech regionech došlo k zatopení veřejných a soukromých budov. Byly zablokovány čistírny odpadních vod. Elektrická a plynárenská síť byly přerušeny.
- (6) Podle analýzy Komise mohou být klimatické jevy během období, na něž se žádost vztahuje, z meteorologického a hydrologického hlediska považovány za jednu událost. Navíc zeměpisný rozsah a řádová hodnota náhrady škody požadované italskými orgány se při zohlednění dopadů hlášených na základě aktivace rychlého mapování v rámci služby programu Copernicus a databáze Evropské laboratoře silných bouří jeví jako věrohodné.
- (7) Náklady na záchranná opatření a opatření na obnovu, které jsou způsobilé pro pomoc podle čl. 3 odst. 2 nařízení, Itálie odhadla na více 1 700 milionů EUR a rozdělila je podle typu opatření. Největší podíl (více než 810 milionů EUR) způsobilých nákladů se týká výdajů na zabezpečení ochranné infrastruktury. Druhý největší podíl se týká nákladů na obnovu infrastruktury ve výši více než 478 milionů EUR.
- (8) Itálie nepožadovala vyplacení zálohy.
- (9) Italské orgány potvrdily, že způsobilé náklady nejsou kryty pojištěním.
- (10) Tři z dotčených regionů se považují za „méně rozvinuté regiony“ ve smyslu klasifikace pro účely fondů ESI na období 2014–2020 (Kalábrie, Kampánie a Sicílie), dva regiony za „přechodové regiony“ (Abruzzo a Sardinie), zatímco ostatních 9 regionů jsou „rozvinutější regiony“. Italské orgány Komisi neoznámily, že by měly v úmyslu přesunout prostředky z programů v rámci ESI fondů na opatření na obnovu.
- (11) Itálie nepožádala o aktivaci mechanismu civilní ochrany Unie. Středisku pro koordinaci odezvy na mimořádné události ERCC byla však prostřednictvím společného komunikačního a informačního systému pro mimořádné události CECIS zaslána informativní poznámka.
- (12) Pokud jde o provádění právních předpisů Unie v oblasti prevence a řízení rizika katastrof, není v současnosti proti Itálii vedeno žádné řízení o nesplnění povinnosti.

2.3 Rakousko – extrémní povětrnostní události na podzim 2018

Na konci října 2018 postihl povětrnostní jev, který zasáhl Itálii, rovněž řadu alpských/jižních regionů v Rakousku, zejména Korutansko a východní Tyrolsko.

- (1) Rakousko požádalo o příspěvek z Fondu solidarity dne 14. ledna 2019, tedy ve lhůtě 12 týdnů od zaznamenání prvních škod dne 28. října 2018. Dne 20. února 2019 Rakousko předložilo z vlastní iniciativy aktualizované informace, přičemž pro postižené regiony uvedlo mírně vyšší odhady škod.
- (2) Jedná se o přírodní katastrofu.
- (3) Rakouské orgány odhadují celkové přímé škody způsobené touto katastrofou na 326,2 milionu EUR. Tato částka je výrazně pod prahovou hodnotou pro závažnou katastrofu, která v případě Rakouska v roce 2018 činila 2,1 miliardy EUR. Je rovněž pod prahovou hodnotou pro tzv. regionální katastrofu, která činí 1,5 % hrubého domácího produktu daného regionu váženého podle rozsahu škody v postižených regionech. Katastrofa tak nenaplnuje znaky „závažné přírodní katastrofy“ ani „regionální přírodní katastrofy“, jak je definuje nařízení. Avšak jelikož katastrofa byla způsobena stejnými meteorologickými podmínkami, které způsobily závažnou katastrofu v Itálii, rakouské orgány proto podaly žádost s odkazem na ustanovení o „sousedním státu“ podle čl. 2 odst. 4 nařízení, v kterém se stanoví, že způsobilý stát postižený stejnou katastrofou, jaká byla v sousedním způsobilém státě označena za závažnou katastrofu, může rovněž čerpat pomoc z Fondu solidarity.
- (4) Rakouské orgány poskytly podrobný popis dopadů katastrofy. Ke zdaleka největším škodám došlo v nejjižnější rakouské spolkové zemi Korutansko a v přilehlém východním Tyrolsku, přičemž u obou z nich se jedná o alpské oblasti sousedící s Itálií. Systém včasného varování před povodněmi, varování vydávaná obyvatelstvu a rychlý zásah sil civilní ochrany zabránily zraněním či úmrtím. Jako preventivní opatření byla evakuována řada obydlených oblastí. Silný déšť a bouřka s větrem o rychlosti dosahující až 130 km/h však způsobily zaplavení budov, značné polomy v lesích a sesuvy půdy, které odřízly cesty a vedly k výpadkům proudu. Několik dní bylo v pohotovosti více než 7 000 členů záchranných služeb, včetně armády, a 5 helikoptér.
- (5) Náklady na záchranná opatření a opatření na obnovu, které jsou způsobilé pro pomoc podle čl. 3 odst. 2 nařízení, Rakousko odhadlo na 214,5 milionu EUR a rozdělilo je podle typu opatření. Největší podíl (více než 85 milionů EUR) způsobilých nákladů se týká nákladů na zabezpečení ochranné infrastruktury (říční hráze). Druhý největší podíl se týká opatření k zabránění erozi půdy ve výši více než 72 milionů EUR.
- (6) Rakouské orgány nepožadovaly zálohu.
- (7) Rakouské orgány potvrdily, že způsobilé náklady nejsou kryty pojištěním.
- (8) Zasažené oblasti jsou „rozvinutější regiony“ ve smyslu klasifikace pro účely ESI fondů (2014–2020). Ve své žádosti rakouské orgány uvedly, že mají v úmyslu použít prostředky z rakouského programu pro rozvoj venkova financovaného z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova na opětovné vytvoření ochranných lesů.
- (9) Rakousko nepožádalo o aktivaci mechanismu civilní ochrany Unie.

- (10) Pokud jde o provádění právních předpisů Unie v oblasti prevence a řízení rizika katastrof, není v současnosti proti Rakousku vedeno žádné řízení o nesplnění povinnosti.

2.5 Závěr

Katastrofy uvedené v žádostech, které podaly Rumunsko, Itálie a Rakousko, z výše uvedených důvodů splňují podmínky pro uvolnění prostředků z fondu FSEU stanovené v nařízení.

3. FINANCOVÁNÍ Z PŘÍDĚLŮ Z FSEU NA ROK 2019

Nařízení Rady (EU, Euratom) č. 1311/2013 ze dne 2. prosince 2013, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2014–2020² (dále jen „nařízení o VFR“), a zejména článek 10 uvedeného nařízení, umožňuje uvolnit z FSEU prostředky do výše ročního stropu 500 000 000 EUR (v cenách roku 2011). Způsoby uvolnění prostředků z fondu jsou stanoveny v bodě 11 Interinstitucionální dohody ze dne 2. prosince 2013 mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí o rozpočtové kázni, spolupráci v rozpočtových záležitostech³ a řádném finančním řízení.

Jelikož hlavním důvodem zřízení FSEU byla solidarita, zastává Komise názor, že pomoc z fondu by měla být progresivní. To znamená, že v souladu s dosavadní praxí by na část škody, která přesahuje prahovou hodnotu částky pro uvolnění finančních prostředků FSEU v případě „závažné přírodní katastrofy“ (tj. 0,6 % HND nebo 3 miliardy EUR v cenách roku 2011, podle toho, která částka je nižší), měla být poskytnuta pomoc vypočítaná podle vyšší sazby než na část škody do výše prahové hodnoty. V minulosti se při stanovování příspěvků na závažné katastrofy používala sazba 2,5 % z objemu celkových přímých škod, jenž byl pod úrovní prahové hodnoty, a 6 % z objemu škod, jenž prahovou hodnotu převyšoval. U regionálních katastrof a katastrof uznávaných v rámci ustanovení o „sousedním státu“ se použije sazba 2,5 %.

Příspěvek nesmí přesáhnout celkové odhadované náklady na způsobilá opatření. Metodika výpočtu pomoci byla stanovena ve výroční zprávě FSEU (2002–2003) a schválena Radou a Evropským parlamentem.

V reakci na žádosti Rumunska, Itálie a Rakouska byl finanční příspěvek z FSEU vypočten na základě odhadu celkových přímých škod takto:

Členský stát	Zařazení katastrofy	Celkové přímé škody (v milionech EUR)	Strop pro závažnou katastrofu (v milionech EUR)	2,5 % přímých škod do výše stropu (v EUR)	6 % přímých škod převyšujících strop (v EUR)	Celková výše navrhované pomoci (v EUR)	Vyplacená záloha (v EUR)
RUMUNSKO	regionální (čl. 2 odst. 3)	327,692	986,378	8 192 300	—	8 192 300	0
ITÁLIE	celostátní (čl. 2 odst. 2)	6 630,276	3 446,057	86 151 425	191 053 170	277 204 595	0
RAKOUSKO	Sousední země (čl. 2 odst. 4)	326,196	2 118,701	8 154 899	—	8 154 899	0

² Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 884.

³ Úř. věst. C 373, 20.12.2013, s. 1.

CELKEM	293 551 794	0
--------	-------------	---

V souladu s čl. 10 odst. 1 nařízení o VFR na počátku roku 2019 bylo na uvolnění prostředků z FSEU k dispozici celkem 851 082 072 EUR. Jedná se o součet přidělu na rok 2019 ve výši 585 829 691 EUR a zbývajících přidělu na rok 2018 ve výši 265 252 381 EUR, jenž zůstal nevyčerpán a byl přenesen do roku 2019.

V této fázi roku 2019 lze z FSEU uvolnit částku ve výši 704 624 649 EUR. Tato částka odpovídá rozdílu celkové částky, kterou bylo možno z FSEU uvolnit na počátku roku 2019 (851 082 072 EUR), a částky ve výši 146 457 423 EUR, jejímž zadržením v FSEU je plněna povinnost podle čl. 10 odst. 1 nařízení o VFR ponechat zde 25 % z přidělu na rok 2019 do 1. října 2019.

Financování z FSEU – souhrn	Částka v EUR
Příděl na rok 2018 přenesený do roku 2019	265 252 381
Příděl na rok 2019	585 829 691

Počátkem roku 2019 k dispozici celkem	851 082 072
Minus zadržených 25 % z přidělu na rok 2019	-146 457 423

Maximální aktuálně disponibilní částka (příděly na rok 2018 a 2019)	704 624 649
Celková částka navrhované pomoci, která má být uvolněna pro Rumunsko, Itálii a Rakousko	-293 551 794

Zbývajících disponibilní částka do 1. října 2019	411 072 855

ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o uvolnění prostředků z Fondu solidarity Evropské unie za účelem poskytnutí pomoci Rumunsku, Itálii a Rakousku

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 2012/2002 ze dne 11. listopadu 2002 o zřízení Fondu solidarity Evropské unie⁴, a zejména na čl. 4 odst. 3 uvedeného nařízení,

s ohledem na Interinstitucionální dohodu ze dne 2. prosince 2013 mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí o rozpočtové kázi, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení⁵, a zejména na bod 11 této dohody,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Cílem Fondu solidarity Evropské unie („dále jen fond“) je umožnit Unii rychle, účinně a pružně reagovat na nouzové situace a projevit solidaritu s obyvatelstvem oblastí postižených přírodními katastrofami.
- (2) Podle článku 10 nařízení Rady (EU, Euratom) č. 1311/2013⁶ nesmí výše fondu přesáhnout maximální roční částku 500 000 000 EUR (v cenách roku 2011).
- (3) Dne 7. září 2018 Rumunsko předložilo v návaznosti na extrémní povětrnostní události, které vedly k rozsáhlým povodním, žádost o uvolnění prostředků z fondu.
- (4) Dne 20. prosince 2018 Itálie předložila v návaznosti na extrémní povětrnostní události žádost o uvolnění prostředků z fondu.
- (5) Dne 14. ledna 2019 Rakousko předložila v návaznosti na extrémní povětrnostní události žádost o uvolnění prostředků z fondu.
- (6) Žádosti Rumunska, Itálie a Rakouska splňují požadavky pro poskytnutí finančního příspěvku z fondu, jež jsou stanoveny v článku 4 nařízení (ES) č. 2012/2002.
- (7) Z fondu by proto měly být uvolněny prostředky na finanční příspěvek Rumunsku, Itálii a Rakousku.
- (8) Aby byly prostředky z fondu uvolněny co nejdříve, mělo by být toto rozhodnutí použitelné od data jeho přijetí,

⁴ Úř. věst. L 311, 14.11.2002, s. 3.

⁵ Úř. věst. C 373, 20.12.2013, s. 1.

⁶ Nařízení Rady (EU, Euratom) č. 1311/2013 ze dne 2. prosince 2013, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2014–2020 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 884).

PŘIJALY TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

V rámci souhrnného rozpočtu Unie na rozpočtový rok 2019 se z Fondu solidarity Evropské unie uvolňují níže uvedené částky, z nichž budou kryty prostředky na závazky i platby:

- a) Rumunsku se poskytuje částka ve výši 8 192 300 EUR;
- b) Itálii se poskytuje částka ve výši 277 204 595 EUR;
- c) Rakousku se poskytuje částka ve výši 8 154 899 EUR;

Článek 2

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne ... [*datum jeho přijetí*]**.

V Bruselu dne

Za Evropský parlament

Za Radu